

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษา
ทำดำนโฮมสเตย์ ตำบลหินตั้ง อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

ชื่อผู้เขียน : นางสาวทองยูน บุตรโสภาก

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม)

ปีการศึกษา : 2547

การศึกษาเรื่องการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนอย่างยั่งยืนกรณีศึกษา ทำ
ดำนโฮมสเตย์ ตำบลหินตั้ง อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาการ
จัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนอย่างยั่งยืน โดยพิจารณาศึกษาในเรื่องรูปแบบการ
บริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน และ การสนับสนุนจากหน่วยงานในพื้นที่ ปัจจัย
ทางกายภาพในพื้นที่ที่มีผลต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน ปัจจัยภายในและปัจจัย
ภายนอกของการประกอบการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนและความพึงพอใจของ
นักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ สมาชิกกลุ่มโฮมสเตย์ เจ้าหน้าที่ของ
หน่วยงานภายนอกในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพัก
แรมในทำดำนโฮมสเตย์จำนวน 102 รายโดยวิธีการสุ่มโดยบังเอิญ วิธีการศึกษาได้เลือกใช้
วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพดำเนินการวิจัยโดยสัมภาษณ์เจาะลึกกับสมาชิกกลุ่มโฮมสเตย์และ
เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภายนอกและใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับ
นักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่า
เบี่ยงเบนมาตรฐาน ทำการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐานโดยใช้แบบจำลองสมการถดถอย
พหุคูณ (Linear Regression Analysis) หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก
ของการประกอบการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการ
จัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน โดยปัจจัยภายในได้แก่การสร้างบรรยากาศให้เกิดความ
อบอุ่นแก่นักท่องเที่ยว รูปแบบความเป็นอยู่ของชุมชน วิถีชีวิตของชุมชน การบริการ โปรแกรม
การท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยภายนอก ได้แก่ ตำแหน่งที่ตั้งโฮมสเตย์ และสถานที่ท่องเที่ยวนอก
โฮมสเตย์

ผลการศึกษา พบว่า ชุมชนมีการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและมีปัจจัยภายในของการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนได้แก่ การสร้างบรรยากาศให้เกิดความอบอุ่นแก่นักท่องเที่ยว การบริการ และโปรแกรมการท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน เนื่องจากว่า การสร้างบรรยากาศให้เกิดความอบอุ่นทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกถึงความเป็นกันเองของเจ้าของบ้านไม่รู้สึกว่าตนเป็นการแปลกหน้าก่อให้เกิดความพึงพอใจ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจที่ได้รับการบริการในด้านการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวการบริการขั้นพื้นฐานตลอดจนการอำนวยความสะดวกเป็นอย่างมาก และ โปรแกรมการท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจและเหมาะสมในเรื่องราคาและสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งปัจจัยทั้งสามส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและนำไปสู่การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนอย่างยั่งยืน

ABSTRACT

Title of Thesis : Sustainable Community-Based Ecotourism
Management: A Case Study of Thadan Homestay,
Nakhonnayok Province

Author : Miss Thongyoon Bootsopha

Degree : Master of Science (Environmental Management)

Year : 2004

This study was conducted in Thadan Homestay, Nakhonnayok Province. Its general purpose was to study sustainable community-based ecotourism management with the following specific objectives 1) to study the community-based ecotourism management model as well as the management support of related local authorities, 2) to study local physical condition of the study area affected ecotourism management of the community, 3) to study both internal and external factors of ecological tourism business running of the community, and 4) to study the satisfaction of tourists on the community-based ecotourism management.

For data collection, the structured questionnaire was used to investigate one hundred and two tourists selected by accidental sampling technique regarding the satisfaction on ecotourism management. In-depth interview was used to find out the community-based ecotourism management from all member of Thadan Homestay group as well as the management support from related local authorities. Field survey was also used to find out the local physical condition of the study area. Descriptive statistics including percentage, mean and standard deviation were used for data analysis. Inferential statistics including Linear Regression Analysis was used for hypothesis testing.

Based on the result of this study, it was found that the tourists were primarily satisfied by three internal basic factors of ecotourism business operation of the

(6)

community; namely welcome atmosphere creation, good services and attractive traveling menu. It implied that the tourists were satisfied by the offering of welcome atmosphere from the homestay group members who were the hosts. For good services, the tourist considerably satisfied the traditional knowledge on fruit orchard making; basic services like food, accommodation, and etc.; and facilitating to coordination by the homestay group. Reasonable price for food, accommodation, and etc.; as well as facility for daily life included in traveling menu were satisfied by the tourists. These three internal factors affected the satisfaction of the tourists on community-based ecotourism business operation, which led to the sustainability of community-based ecotourism management.